

”

*Vi har allt; stora städer,
små byar, hillbillyland:
ett oexploaterat landskap!*

Boel Zetterman

FRÅN HOBBY TILL REGIONAL RESURS

EN TEMADAG OM ÖSTERGÖTLANDS MÖJLIGHETER TILL PROFESSIONELL FILMPRODUKTION

”

*Eran av att inte skryta
om östergötland är över*

Ellika Kyndel

Vill du vara med och förändra filmklimatet i Östergötland?

Med de orden bjöds Östergötlands filmintresserade in till en heldag med föreläsningar och diskussioner i Cnemas lokaler. Och att en förändring behövdes, det var tydligt! Salongen Huvudrollen fylldes av engagerade och aktiva östgötabor som tillsammans lade fram förslag på hur Östergötland kan bli en mer attraktiv plats för filmskapare och på hur man i länet kan få filmproduktion att utvecklas, från att vara en hobby för enskilda, till en regional resurs för massorna. Här följer en sammanfattning av vad som sades och skedde, vad som engagerade, lockade till skratt och inbjöd till diskussion, vilka förslag som dök upp under temadagen *Filmproduktion: Från hobby till regional resurs*.

Att *Filmproduktion: Från hobby till regional resurs* tog plats i Cnemas lokaler var ingen tillfällighet. Hela arrangemanget var ett samarbete mellan Cinema, Film i Öst och Flimmer. Film i Öst är ett regionalt filmcentrum för film och media i

Östergötland som finansieras av Regionsförbundet Östsam och Svenska Filminstitutet. Två av Film i Östs huvuduppgifter är att stötta länets filmare och deras produktioner samt att både berika och stimulera filmkulturen i Östergötland.

Flimmer är en filmförening med säte i Norrköping, som genom sin verksamhet skapar dynamiska mötesplatser för filmbesökare, filmskapare och filmer. Detta görs främst genom den årliga Norrköping Filmfestival Flimmer och utomhusbion som arrangeras varje sommar. *Filmproduktion: Från hobby till regional resurs* tog plats under filmfestivalen och var en del av festivalens program.

Cinema är en nyöppnad kommunal biograf och mediepedagogiskt centrum i Norrköping. Man vill vara den naturliga mötesplatsen för medieintresserade filmälskare – både de som tycker om att titta på film och de som gör filmproduktioner.

”

*En bra sak med
Östergötland är att
det är lätt att samla
alla. Idag är ett
exempel.*

Crazy Pictures

FÖRELÄSARE

Temadagen bestod till stor del av spännande föreläsningar och diskussioner. Sju punkter fanns uppräknade på det gedigna programmet och bakom dessa dolde sig så många som elva olika föreläsare, plus en engagerad moderator. Moderatören för dagen var Andrea Reuter, en minst sagt filmkunnig person som gjort sig känd bland annat som recensent på SVT:s klassiska program Filmkrönikan och som medarbetare på Svenska Filminstitutet. Andrea inledde dagen med en presentation av allt som skulle ske och bjöd in publiken till att engagera sig, ställa frågor och diskutera.

Först ut bland föreläsarna var Films i Östs representant Sebastian Sas. Han började med att visa en film bestående av klipp från flera olika produktioner som Films i Öst samarbetat med och stöttat. Intrycket var att det finns en stor bredd i Östergötland filmlandskap. Efter att ha berättat om verksamheten började Sebastian tala om visioner för regionens filmverksamhet. "Jag ser alla möjligheter", sa han, men menade också att det var ett problem att Östergötland inte är en av de regioner som får långfilmsstöd av SFI.

Näst på tur var en östgötaprofil. Dokumentärfilmaren och projektledaren för Eastwood, Boel Zetterman berättade varmt om sin kärlek till Östergötland. Eastwood är ett talangutvecklingsprojekt, finansierat av Film i Öst, som enligt Boel ska fungera som en "vitamininjektion" för filmbranschen i Östergötland.

Eddie är en kortfilm gjord i Norrköping som bland annat visats på SVT under 2011. Filmens två manusförfattare Rodrigo Obon och Sebastian Lindblad, som även är filmens regissör, berättade om sina erfarenheter av att arbeta med film i Östergötland.

Stina Gardell är inte bara producent och en av personerna bakom projektet *Mobila Dokumentärredaktionen*, utan även grundaren av dokumentärfilmsbolaget Mantaray Film. Stina pratade om att arbeta utanför storstadsregionerna och om vikten av att aldrig acceptera ett nej och aldrig sluta tro på sin idé.

Robin Velu och Liza Oboisheva har tillsammans utvecklat skolfilmsprojektet *Sagokartan*. Tillsammans visade de sin

SEBASTIAN SAS, FILM I ÖST

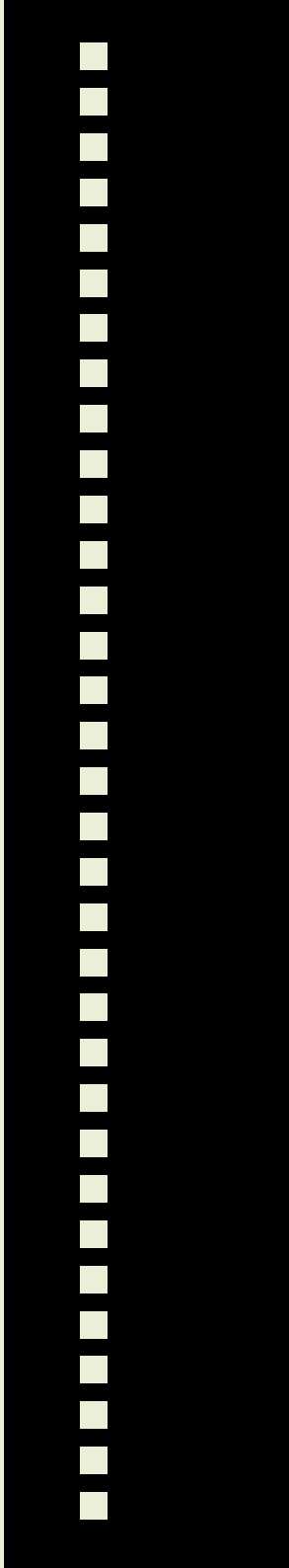
BOEL ZETTERMAN, EASTWOOD

STINA GARDELL, MANTARAY FILM

SEBASTIAN LINDBLAD & RODRIGO OBÓN, EDDIE SAMT ANDREA REUTER, MODERATOR

första produktion, som de gjort tillsammans med elever från en grundskola i Norrköping.

Crazy Pictures är ett Norrköpingsbaserat filmkollektiv med miljontals träffar på Youtube. Här berättade de om sin väg från bara ett filmintresse till stora framgångar och om deras önskan om att kunna stanna och växa i Östergötland.

Per Janerus är en långfilmsproducent med erfarenhet av att arbeta regionalt. Han talade om vad han lärt sig under arbetet med sin senaste film, Jägarna 2 och delgav publiken sina positiva erfarenheter från filmproduktion utanför storstäderna.

Ellika Kyndel var sist ut bland dagens föreläsare. Ellika är museipedagog på Östergötlands museum och på ett varmt och humoristiskt sätt delade hon med sig av sina idéer till långfilmer som skulle kunna spelas in i Östergötland.

”
*Följ hjärtat,
gör det du vill,
hitta en väg i spelet.
För filmvärlden kan
vara konstig.*

Stina Gardell

PUBLIKEN

Men dagens deltagare bestod så klart inte bara av föreläsare. Salen Huvudrollen på Cnema fylldes av en mängd olika personer. Däribland politiker, universitetsstudenter, representanter från olika företag och organisationer inom filmbranschen, gymnasister med lärare och andra filmintresserade. Blandningen var stor och både kvinnor och män, yngre och äldre och personer från runt om i Östergötland fanns representerade.

DISKUSSIONERNA

Dagens diskussioner rörde till stor del finansiering. Hur kan filmskapare finansiera sina projekt? Hur kan möten mellan filmbransch och näringsliv uppstå? Hur kan man visa kommunerna att film kan vara en stor resurs? Men det var inte bara ekonomifrågor som kom upp. En önskan om en form att möta varandra yttrades också; att kunna knyta band filmskapare emellan och att tillvarata det östgötska kontaktnätet. I diskussionerna fanns en ton av framtidstro, men samtidigt en oro för att det redan ska vara försent för det filmfolk som

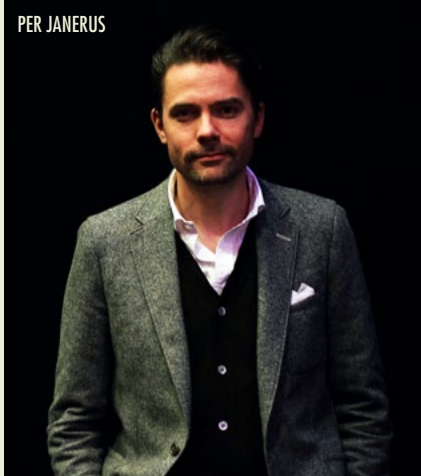
LISA OBOISHEVA & ROBIN VELU, SAGOKARTAN

OLLE THOLÉN & ALBIN PETERSSON, CRAZY PICTURES

PER JANERUS

ELLIKA KYNDEL

finns i regionen just nu. Flera pekade på en önskan att stanna och på de reella hinder och svårigheter som finns för att göra det. Möjligheterna till finansiering av projekt och chanserna till att bredda sitt kontaktnät stod ut som två viktiga aspekter i valet mellan att stanna eller flytta.

IDÉER OCH SLUTSATSER

Att det finns både ett filmintresse och en kämpaglöd i Östergötland visades tydligt denna temadag. Många uttryckte en önskan om att kunna stanna och utveckla regionens filmbransch. Förslag på hur detta engagemang skulle kunna tillvaratas kom, men kanske var de i sammanhanget svåra att samla. Ett konkret förslag var dock att göra *Från hobby till regional resurs* till ett årligt event. Det skulle skapa en naturlig och kontinuerlig samlingspunkt, ett tillfälle att samla kraft, utmana och peppa varandra. En återkommande tanke var önskan om en gemensam plattform, tillfällen att ses och fortsätta diskussionen. Men filmens värld kan vara snabb och ombytlig och blott en chans per år att träffas

kan därför vara för lite. En idé var att låna ett koncept från PR-branschen, där olika representanter och företag träffas med jämna mellanrum på after work. I en avslappnad miljö kan man hitta inspiration och skapa kontakter mellan oväntade parter. Något liknande för Östergötlands filmfolk hade kunnat fungera. Genom att kombinera både informella mötesplatser och konferenser skulle nya möten uppstå och många intressen tillgodoses och utvecklas.

Idag är många vana vid att arbeta med sociala medier. Kanske har Östergötlands filmbransch något att hämta där? Ett digitalt vardagsrum skulle kunna samla människor och informationen mellan filmare, regissörer, producenter, företag, organisationer och fler därtill skulle kunna spridas enklare. Östergötland är ett stort landskap med utbredd, men utspridd, kompetens. Samarbeten över kommungränser hade även det kunnat förenklas genom sociala medier. Skulle man från filmhället använda sociala medier, skulle även näringslivet kunna inbjudas till en "digital diskussion".

Okonventionella möten är något som efterfrågas. Genom den digitala plattformen skulle filmbranschen visas upp mer enhetligt och därigenom kunna vara lättare för näringslivsrepresentanter att både få upp ögonen för och komma i kontakt med.

Något som många deltagare pekade på, var vikten av att kommunerna får upp ögonen för filmens möjligheter. Ett stöd från politiskt håll skulle förbättra filmskapares möjligheter till utveckling och samarbete. En känsla som följde genom temadagen var att det inte är idéer som saknas, det är finansiering. Om kommunerna kan gå in och stötta ekonomiskt, kan nya företag få ett fotfäste och en möjlighet till att satsa större. Från filmbranschens håll måste man kunna visa upp vad det är man kan tillföra regionen. Konferenser kan vara ett sätt, men under dagen kom det upp önskningar om fler, innovativa metoder att visa vilken resurs filmen kan vara.

Om filmskapare över hela regionen skulle kunna mötas på ett otvunget och smidigt sätt, skulle man kunna dela med

sig av sina erfarenheter och kunskaper. Inte bara vad gäller film, utan även möjligheter till finansiering och idé- och konceptutveckling. Kanske var detta den främsta lärdomen av *Från hobby till regional resurs*. Det finns en stor kärlek till regionen och en önskan om att kunna stanna och verka här. Men hur? I vilka former? Dessa frågor skulle kunna diskuteras vidare under nästa konferens. Eller möjligen över nätet?

NORRYWOOD – EN MÖJLIG FRAMTID?

Norrywood, så kallades idén om att göra Norrköping till Sveriges filmmetropol, när den diskuterades som mest på 1940-talet. Norrköping sågs som den perfekta filmplatsen – här fanns stad, industri, natur och människor av alla slag. Dessutom var det geografiska läget perfekt, med närheten till Stockholm och andra viktiga områden. Men planerna grusades, kanske var tidpunkten inte rätt. Inga av förutsättningarna man då lyfte fram har dock förändrats till det sämre, tvärtom. Det gäller inte bara Norrköping – det gäller hela regionen. För precis som föreläsarna lyfte fram finns allt i

Östergötland – storstadens puls, mörka skogar, gröna ängar, stormande hav och stilla sjöar, stora pumpande industrier och gamla övergivna betongbyggnader. Det finns människor som både vill och kan arbeta med filmmediet. Det finns en närhet till inte bara Stockholm, utan många andra platser som kan agera samarbetspartners. Film i Väst finns endast en landskapsgräns bort och andra storstadsregioner är på acceptabelt avstånd. Framförallt är viljan i Östergötland stor. Viljan, kärleken till mediet och kompetensen. Kanske är Norrwoods tid kommen nu, 70 år efter idén presenterades. Efter *Från hobby till regional resurs*-dagen, känns det inte alls omöjligt.

PROJEKTLEDARE

Louise Berg

Linnea Landers

Yvonne Olofsson

TEXT OCH FORM

Martina Andersson

Erika Pohjanen

FOTO

ETK Media

www.cinema.se

www.flimmer.nu

www.cinema.se